

ਸੁਤੁਨੁਨੀਤਿ

੧. ਪਰਾ ਭਵਨੁ ਪੁਰਿਸੰ,
ਮਯੰ ਪੁਚ੍ਛਾਮ ਗੋਤਮੰ।
ਭਵਨੁ ਪੁਟ੍ਠ ਮਾਗਮ੍ਮ,
ਕਿੰ ਪਰਾਭਵਤੇ ਮੁਖੰ॥
੨. ਸੁਖਿੰਜਾਨੇ ਭਵੰਹੇਤਿ,
ਦੁਖਿੰਜਾਨੇ ਪਰਾਭਵੋ।
ਧਮ੍ਮਕਾਮੇ ਭਵੰ ਹੇਤਿ,
ਧਮ੍ਮਦੇਸ੍ਸੀ ਪਰਾਭਵੋ॥
੩. ਇਤਿਹੇ ਤੰ ਖਿੰਜਾਨਾਮ,
ਪਥਮੇ ਸੋ ਪਰਾਭਵੋ।
ਦੁਤੀਯੰ ਭਗਵਾ ਬ੍ਰਹਿ,
ਕਿੰ ਪਰਾਭਵਤੇ ਮੁਖੰ॥
੪. ਅਸਨੁਸ੍ਸ ਪਿਯੇ ਹੇਤਿ,
ਸਨੁੰ ਨ ਕੁਰੁਤੇ ਪਿਯੰ।
ਅਸਤੰ ਧਮ੍ਮੰ ਰੇਚੇਤਿ,
ਤੰ ਪਰਾਭਵਤੇ ਮੁਖੰ॥

ਕਮ੍ਮਾਪਰਾਧਸਤੁਾਨੰ ,
ਖਿੰਨਾਸੇ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤੇ।
ਅਨਯੇ ਨਯਰੂਪੇਨ,
ਬੁਦ੍ਧਿਮਾਕਮਜ ਤਿਟ੍ਠਤਿ॥
੫. ਨਿਦ੍ਵਾਸੀਲੀ ਸਭਾਸੀਲੀ,
ਅਨੁਟ੍ਠਾਤਾ ਚ ਯੇ ਨਰੋ।
ਅਲਸੇ ਕੇਧਪਵ੍ਵਾਣੇ,
ਤੰ ਪਰਾਭਵਤੇ ਮੁਖੰ॥
੬. ਯੇ ਮਾਤਰੰ ਪਿਤਰੰ ਵਾ,
ਜਿਣ੍ਣਕੰ ਗਤਯੇਬ੍ਬਨੰ।
ਪਹੁਸਨੁੰ ਨ ਭਰਤਿ,

ਤੰ ਪਰਾਭਵਤੋ ਮੁਖੰ॥

੭. ਯੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੰ ਸਮਣੰ ਚਾ,
ਅਵ੍ਥੰ ਚਾਪਿ ਚਣਿਬ੍ਥਕੰ।
ਮੁਸਾਘਾਦੇਨ ਚਢ੍ਰੇਤਿ,
ਤੰ ਪਰਾਭਵਤੋ ਮੁਖੰ॥

੮. ਪਹੁਤਘਿਤ੍ਰੇ ਪੁਰਿਸੇ,
ਸਹਿਰਵ੍ਥੇ ਸਭੇਜਨੇ।
ਏਕੇ ਭੁਵ੍ਯਜਤਿ ਸਾਦ੍ਰੁਨਿ,
ਤੰ ਪਰਾਭਵਤੋ ਮੁਖੰ॥

੯. ਜਾਤਿਥਦ੍ਯੋ ਧਨਥਦ੍ਯੋ,
ਗੋਤੁਥਦ੍ਯੋ ਚ ਯੇ ਨਰੇ।
ਸਵਾਤਿੰ ਅਤਿਮਵ੍ਥੇਤਿ,
ਤੰ ਪਰਾਭਵਤੋ ਮੁਖੰ॥

੧੦. ਇਤ੍ਰਿਯੁਤ੍ਰੇ ਸੁਰਾਯੁਤ੍ਰੇ,
ਅਕ੍ਖਯੁਤ੍ਰੇ ਚ ਯੇ ਨਰੇ।
ਲਦ੍ਯੰਲਦ੍ਯੰ ਚਿਨਾਸੇਤਿ,
ਤੰ ਪਰਾਭਵਤੋ ਮੁਖੰ॥

ਨ ਬਾਲ੍ਹੰ ਇਤ੍ਰਿੰ ਗਚ੍ਛੇਯਜ,
ਸਮ੍ਪਸ੍ਰੰ ਤੇਜਸਕ੍ਯਯੰ।
ਕਾਸੰ ਸਾਸੰ ਦਰੰ ਬਾਲ੍ਯੰ,
ਖੀਣਮੇਦੇ ਨਿਗਚ੍ਛਤਿ॥

(ਕ)

ਮਾਯਾਚੇਤਾ ਮਰੀਚੀ ਚ,
ਸੇਕੇ ਰੇਗੋ ਉਪਦ੍ਰੁਯੋ।
ਖਰਾ ਚ ਬਨ੍ਧਨਾਚੇਤਾ,
ਮਚ੍ਠੁਪਾਸੇ ਗੁਹਾਸਯੋ॥

(ਖ)

ਬਲਘਨ੍ਰੇ ਦੁਬ੍ਥਲਾ ਹੇਨ੍ਰਿ,
ਥਾਮਘਨ੍ਰੇਪਿ ਹਾਯਰੇ।
ਚਕ੍ਖੁਮਾ ਅਨ੍ਧਕਾ ਹੇਨ੍ਰਿ,

ਮਾਤੁਗਾਮਕਸੰਗਤਾ॥

(ਗ)

ਗੁਣਕਨ੍ਹੇ ਨਿਗ੍ਰੁਣਾ ਹੋਨਿ,
ਪਵ੍ਵਕਨ੍ਹੇਪਿ ਹਾਯਰੇ।
ਪਮੁਤੁ ਬਨ੍ਧਨਾ ਸੇਨਿ,
ਮਾਤੁਗਾਮਕਸੰਗਤਾ॥

(ਘ)

ਯਸੰ ਕਿਤੁੰ ਧਿਤਿੰ ਸੂਰੰ।
ਬਾਹੁਸ੍ਸਚੁੰ ਪਜਾਨਨੰ।
ਹਾਪਯਨਿ ਪਮਤੁਸ੍ਸ।
ਕਟੁਪੁਢੁੰ ਪਾਕੇ॥

੧੧. ਸੇਹਿ ਦਾਰੇਹਿ ਸਨੁਟੇ,
ਕੇਸਿਯਾਸੁ ਪਦੁਸ੍ਸਤਿ।
ਦੁਸ੍ਸਤਿ ਪਰਦਾਰੇਸੁ,
ਤੰ ਪਰਾਭਕੇ ਮੁਖੰ॥

(ਕ)

ਮਯਯੁ ਭਰਿਯੰ ਨਾਤਿਕ੍ਕਮਾਮ,
ਅਮ੍ਯੇਚ ਭਰਿਯਾ ਨਾਤਿਕ੍ਕਮਨਿ।
ਅਵ੍ਵਤ੍ਰ ਤਾਹਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੰ ਚਰਾਮ,
ਤਸ੍ਮਾ ਹਿ ਅਮ੍ਯੰ ਦਹਰਾ ਨ ਮਿਯਯਰੇ॥

(ਖ)

ਏਤਾਸੁ ਜਾਯਰੇ ਸੁਤੁਮਾਸੁ,
ਮੇਯਾਕਿਨੇ ਹੋਨਿ ਪਹੁਤਪਵ੍ਵਾ।
ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਾ ਥੇਰਗੁਣਾ ਚ ਹੋਨਿ,
ਤਸ੍ਮਾ ਹਿ ਅਮ੍ਯੰ ਦਹਰਾ ਨ ਮਿਯਯਰੇ॥

੧੨. ਅਤੀਤਯੇਬ੍ਬਨੇ ਪੇਸੇ,
ਆਨੇਤਿ ਤਿਮ੍ਬਰੁਤੁਨਿੰ।
ਤਸ੍ਸ ਇਸ੍ਸਾ ਨ ਸੁਪਤਿ,
ਤੰ ਪਰਾਭਕੇ ਮੁਖੰ॥

(ਕ)

ਨ ਦੁਕ੍ਖੰ ਅਹਿਨਾ ਦਟ੍ਠੰ,
ਨ ਦੁਕ੍ਖੰ ਸਤਿਯਾ ਹਤੰ।
ਤਥੁ ਦੁਕ੍ਖਥੁ ਤਿਬ੍ਬਥੁ,
ਯੰ ਪਸ੍ਸੇ ਜਿਣ੍ਣਕੰ ਪਤਿੰ॥

(ਖ)

ਨਤ੍ਠਿ ਖਿਟ੍ਠਾ ਨਤ੍ਠਿ ਰਤਿ,
ਜਿਣ੍ਣੇਨ ਪਤਿਨਾ ਸਹ।
ਨਤ੍ਠਿ ਅਲ੍ਲਾਪਸਲ੍ਲਾਪੇ,
ਜਗ੍ਘਿਤੁੰਪਿ ਨ ਸੋਭਤਿ॥

(ਗ)

ਯਦਾ ਚ ਦਹਰੇ ਦਹਰੀ,
ਮਨੁਯਿੰਸੁ ਰਹੋਗਤਾ।
ਸਬ੍ਬੇ ਸੋਕਾ ਵੰਨਿਸ੍ਸਨ੍ਠਿ,
ਯੇਕੇਚਿ ਹਦਯਸ੍ਸਿਤਾ॥

੧੩. ਇਤ੍ਠਿ ਸੇਵੁਡਿੰ ਵੰਕਿਰਵਿੰ,
ਪੁਰਿਸੰ ਵਾਪਿ ਤਾਦਿਸੰ।
ਇਸ੍ਸਰਿਯਸ੍ਸਮਿੰ ਥਪੇਤਿ,
ਤੰ ਪਰਾਭਵਤੇ ਮੁਖੰ॥

੧੪. ਅਪ੍ਪਭੋਗੋ ਮਹਾਤਠ੍ਠੇ,
ਖਤ੍ਠਿਯੇ ਜਾਯਤੇ ਕੁਲੇ।
ਸੇ ਚ ਰਜ੍ਜੰ ਪਤ੍ਠਯਤਿ,
ਤੰ ਪਰਾਭਵਤੇ ਮੁਖੰ॥

“ਸੁਵੰਜਾਨੇ ਭਵੰਹੋਤਿ,
ਦੁਵੰਜਾਨੇ ਪਰਾਭਵੇ”।
ਅਪ੍ਪਭੋਗੋ ਮਹਾਤਠ੍ਠੇ॥

੧੫. ਏਤੇ ਪਰਾਭਵੇ ਲੋਕੇ,
ਪਣੁਡਿਤੇ ਸਮਵੇਕ੍ਖਿਯ।
ਅਰਿਯੇ ਦਸ੍ਸਨਸਮ੍ਪਨ੍ਠੇ,
ਸ ਲੋਕੰ ਭਜਤੇ ਸਿਵੰ॥

ੴਸਲਸੁਤੁ

੧. ਕੇਧਨੇ ਉਪਨਾਹੀਚ,
ਪਾਪਮਕਖੀ ਚ ਯੇ ਨਰੇ।
ਵਿਪਨ੍ਰਦਿਟ੍ਰੀ ਮਾਯਾਵੀ,
ਤੰ ਜਵ੍ਵਾ ਵਸਲੇ ਇਤਿ॥
੨. ਏਕਜੰ ਵਾ ਦ੍ਰਵਿਜੰ ਵਾਪਿ,
ਯੇਧ ਪਾਣੰ ਵਿਹਿੰਸਤਿ।
ਯਸ੍ਰ ਪਾਣੇ ਦਯਾ ਨਤ੍ਰਿ,
ਤੰ ਜਵ੍ਵਾ ਵਸਲੇ ਇਤਿ॥
੩. ਯੇ ਹਨ੍ਰਿ ਉਪਰੁਨ੍ਧਤਿ,
ਗਾਮਾਨਿ ਨਿਗਮਾਨਿ ਚ।
ਨਿਗ੍ਰਾਹਕੇ ਸਮਵ੍ਵਾਤੇ,
ਤੰ ਜਵ੍ਵਾ ਵਸਲੇ ਇਤਿ॥
੪. ਗਾਮੇ ਵਾ ਯਦਿ ਵਾ ਰਵ੍ਵੇ,
ਯੰ ਪਰੇਸੰ ਮਮਾਯਿਤੰ।
ਥੇਯਯਾ ਅਦਿਨ੍ਰੰ ਆਦੇਤਿ,
ਤੰ ਜਵ੍ਵਾ ਵਸਲੇ ਇਤਿ॥
੫. ਯੇ ਹਵੇ ਇਣਮਾਦਾਯ,
ਵੁਚੁਮਾਨੇ ਪਲਾਯਤਿ।
ਨ ਹਿ ਤੇ ਇਣਮਤ੍ਰੀਤਿ,
ਤੰ ਜਵ੍ਵਾ ਵਸਲੇ ਇਤਿ॥
੬. ਯੇਧ ਕਿਵ੍ਰਿਕ੍ਖਕਮਯਤਾ,
ਪਥਸ੍ਰਿੰ ਵਜਤੰ ਜਨੰ।
ਹਨੁਵਾ ਕਿਵ੍ਰਿਕ੍ਖ ਮਾਦੇਤਿ।
ਤੰ ਜਵ੍ਵਾ ਵਸਲੇ ਇਤਿ॥
੭. ਯੇ ਅਤੁਰੇਤੁ ਪਰਹੇਤੁ,
ਧਨਹੇਤੁ ਚ ਯੇ ਨਰੇ।
ਸਕ੍ਖਿਪੁਟ੍ਰੇ ਮੁਸਾਬੂਤਿ,
ਤੰ ਜਵ੍ਵਾ ਵਸਲੇ ਇਤਿ॥

੮. ਯੇ ਵਾਤੀਨੰ ਸਖੀਨੰ ਕਾ,
ਦਾਰੇਸੁ ਪਟਿਦਿਸਸਤਿ।
ਸਹਸਾ ਸਮ੍ਪਿਯੇਨ ਕਾ,
ਤੰ ਜਵ੍ਵਾ ਵਸਲੇ ਇਤਿ॥
੯. ਯੇ ੪ ਮਾਤਰੰ ਪਿਤਰੰ ਕਾ,
ਜਿਵ੍ਵਕੰ ਗਤਯੇਬ੍ਬਨੰ।
ਪਹੁਸਨ੍ਨੋ ਨ ਭਰਤਿ,
ਤੰ ਜਵ੍ਵਾ ਵਸਲੇ ਇਤਿ॥
੧੦. ਯੇ ਮਾਤਰੰ ਪਿਤਰੰ ਕਾ,
ਭਾਤਰੰ ਭਗਿਨਿੰ ਸਸ੍ਸੁੰ।
ਹਨ੍ਨਿ ਰੇਸੇਤਿ ਕਾਚਾਯ,
ਤੰ ਜਵ੍ਵਾ ਵਸਲੇ ਇਤਿ॥
੧੧. ਯੇ ਅਤ੍ਤੁੰ ਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਸਨ੍ਨੋ,
ਅਨਤ੍ਤੁੰ ਮਨੁਸਾਸਤਿ।
ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋਨ ਮਨੁੇਤਿ,
ਤੰ ਜਵ੍ਵਾ ਵਸਲੇ ਇਤਿ॥
੧੨. ਯੇ ਕਤ੍ਕਾ ਪਾਪਕੰ ਕਮ੍ਮੰ,
ਮਾਮੰ ਜਵ੍ਵਾਤਿ ਇਚ੍ਛਤਿ।
ਯੇ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਕਮ੍ਮਨ੍ਨੋ,
ਤੰ ਜਵ੍ਵਾ ਵਸਲੇ ਇਤਿ॥
੧੩. ਯੇ ਕੇ ਪਰਕੁਲੰ ਗਨੁਕਾ,
ਭੁਤਕਾਨ ਸੁਚਿਭੇਜਨੰ।
ਆਗਤੰ ਨਪ੍ਪਟਿਪੂਜੇਤਿ,
ਤੰ ਜਵ੍ਵਾ ਵਸਲੇ ਇਤਿ॥
੧੪. ਯੇ ਸਮਣੰ ਕਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣੰ,
ਅਵ੍ਵੰ ਕਾਪਿ ਵਣਿਬ੍ਬਕੰ।
ਮੁਸਾਕਾਦੇਨ ਵਛ੍ਛੇਤਿ,
ਤੰ ਜਵ੍ਵਾ ਵਸਲੇ ਇਤਿ॥
੧੫. ਯੇ ਸਮਣੰ ਕਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣੰ,
ਭਤੁਕਾਲੇ ਉਪਟ੍ਰਿਤੰ।
ਰੇਸੇਤਿ ਕਾ ਨ ਚ ਦੇਤਿ,

ਤੰ ਜਵਵਾ ਵਸਲੇ ਇਤਿ॥

੧੬. ਅਸਨੁੰ ਯੇਧ ਪਬੂਤਿ,
ਮੇਰੇਨ ਪਲਿਗੁਫੁੰਤੇ।
ਕਿਥੁਨੰ ਨਿਜਿਗੀਸਾਨੇ,
ਤੰ ਜਵਵਾ ਵਸਲੇ ਇਤਿ॥

੧੭. ਯੇਚਤੁਾਨੰ ਸਮੁਕਕੰਸੇ,
ਪਰੇਚ ਮਖਜਾਨਾਤਿ।
ਨਿਹੀਨੇ ਸੇਨ ਮਾਨੇਨ,
ਤੰ ਜਵਵਾ ਵਸਲੇ ਇਤਿ॥

੧੮. ਰੇਸਕੇ ਕਦਰੀਯੇ ਚ,
ਪਾਪਿਚੁਛੇ ਮਚੁਛਰੀ ਸਠੇ।
ਅਹਿਰੀਕੇ ਅਨੇਤੁਪੁਪੀ,
ਤੰ ਜਵਵਾ ਵਸਲੇ ਇਤਿ॥

੧੯. ਯੇ ਬੁਦਧੰ ਪਰਿਭਾਸਤਿ,
ਅਥਵਾ ਤਸ੍ਰਸ ਸਾਕੰ।
ਪਰਿਬੁਬਜੰ ਗਹਟੁੰ ਵਾ,
ਤੰ ਜਵਵਾ ਵਸਲੇ ਇਤਿ॥

ਅਟੁਹਿ ਭਿਕਖਵੇ ਅਛੇਹਿ ਸਮੁਪਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਰਸ ਉਪਾਸਕਸ੍ਰਸ ਪਤੁੰ ਨਿਕੁਜੁਜਿਤਬੁਬੇ। ਭਿਕਖੁਨੰ ਅਲਾਭਾਯ ਪਰਿਸਕੁਕਤਿ, ਭਿਕਖੁਨੰ ਅਨਤੁਾਯ ਪਰਿਸਕੁਕਤਿ, ਭਿਕਖੁਨੰ ਅਨਾਵਾਸਾਯ ਪਰਿਸਕੁਕਤਿ, ਭਿਕਖੁਨੰ ਅਕੁਕੇਸਤਿ ਪਰਿਭਾਸਤਿ, ਭਿਕਖੁਭਿਕਖੁਹਿ ਭੇਦੇਤਿ, ਬੁਦਧਸ੍ਰਸ ਅਵਣੁ ਭਾਸਤਿ, ਧਮੁਮਸ੍ਰਸ ਅਵਣੁ ਭਾਸਤਿ, ਸਕੁਘਸ੍ਰਸ ਅਵਣੁ ਭਾਸਤਿ, ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ ਭਿਕਖਵੇ ਇਮੇਹਿ ਅਟੁਹਿ ਅਛੇਹਿ ਸਮੁਪਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਰਸ ਉਪਾਸਕਸ੍ਰਸ ਪਤੁੰ ਨਿਕੁਜੁਜਿਤੁੰ।

੨੦. ਯੇ ਅਨਰਹੰ ਸਨੁੰ,
ਅਰਹਾਤਿ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ।
ਚੇਰੇ ਸਬੁਰੁਮਕੇ ਲੇਕੇ,
ਤੰ ਜਵਵਾ ਵਸਲੇ ਇਤਿ॥

੨੧. ਏਤੇ ਖੇ ਵਸਲਾ ਵੁਤੁਾ,
ਮਯਾ ਯੇ ਤੇ ਪਕਾਸਿਤਾ।
ਨ ਜਚੁਾ ਵਸਲੇ ਹੇਤਿ,
ਨ ਜਚੁਾ ਹੇਤਿ ਬੁਰੁਮਏ॥

੨੨. ਕਮੁਮੁਨਾ ਵਸਲੇ ਹੇਤਿ,

ਕਮ੍ਮੁਨਾ ਹੋਤਿ ਬ੍ਰਾਹਮਣੇ॥

੨੩. ਤਦਮਿਨਾਪਿ ਜਾਨਾਥ,
ਯਥਾਰੇਤੰ ਨਿਦਸ੍ਸਨੰ।
ਚਣਡਾਲਪੁਤ੍ਰੇ ਸੋਪਾਕੇ,
ਮਾਤਙ੍ਗੇ ਇਤਿ ਖਿਸ੍ਸੁਤੋ॥

੨੪. ਸੇ ਯਸੰ ਪਰਮੰ ਪਤ੍ਰੇ,
ਮਾਤਙ੍ਗੇ ਯੰ ਸੁਦੁਲ੍ਲਭੰ।
ਆਗਯ੍ਛੁੰ ਤਸ੍ਸੁਪਟ੍ਰਾਨੰ,
ਖਤ੍ਰਿਯਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾ ਬਹੂ॥

੨੫. ਸੇ ਦੇਵਯਾਨੰ ਅਭਿਰਯੁ,
ਖਿਰਜੰ ਸੇ ਮਹਾਪਥੰ।
ਕਾਮਰਾਗੰ ਖਿਰਾਜੇਤ੍ਰਕਾ,
ਬ੍ਰਾਹਮਲੋਕੁਪਗੋ ਅਹੁ॥

ਗਿਰਿੰ ਨਖੇਨ ਖਣਸਿ,
ਅਯੇ ਦਨੁਭਿ ਖਾਦਸਿ।
ਜਾਤਕੇਦੰ ਪਦਹਸਿ,
ਯੇ ਇਸਿੰ ਪਰਿਭਾਸਤਿ॥
ਆਕੇਲਿਤੰ ਪਿਟ੍ਰਿਤੇ ਉਤੁਮ੍ਨ੍ਨੰ,
ਬਾਹੁੰ ਪਸਾਰੇਤਿ ਅਕਮ੍ਪਣੇਯਜੰ।
ਸੇਤਾਨਿ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਯਥਾ ਮਤਸ੍ਸ,
ਕੇ ਮੇ ਇਮੰ ਪੁਤੁਮਕਾਸਿ ਏਕੰ॥